

Kolegyne a kolegovia z regionálnych úradov verejného zdravotníctva, milí hostia.

dovoľte mi v rámci oficiálneho otvorenia odborného seminára pár slov.

Napriek doterajším zväčša pozitívnym výsledkom a prijatým opatreniam si uvedomujem, že na zníženie prevalencie fajčenia a zníženie výskytu závislostí, nestačí iba ochrana nefajčiarov prostredníctvom právnych noriem. Na splnenie cieľa, ktorý bude viesť k významnému znižovaniu užívania tabakových výrobkov, sme vytvárali v rámci projektu CINDI od roku 1992 sieť poradenských zariadení pri regionálnych úradoch verejného zdravotníctva. Tie sa dnes venujú poradenstvu na odvykanie od fajčenia, čo má pomôcť fajčiarovi pri zmene životného štýlu.

Na druhej strane chceme, v rámci činností poradní, poskytnúť pomoc ľuďom so závislosťou či ich rodinným príslušníkom, aby pochopili, že sú rôzne spôsoby, ktoré vedú k nefajčeniu.

Uvedomujem si čím ďalej nástojčivejšie, že práca s ľuďmi je s postupom času oveľa náročnejšia, ako bola kedysi. Aj fajčiari, ktorí sa pokúšajú prestať, prichádzajú s inými problémami a vyžadujú si iný prístup, než na aký sme boli často zvyknutí. Práve preto v tejto súvislosti a v tomto čase Úrad verejného zdravotníctva SR v spolupráci s partnermi projektu pripravil ako pomôcku pre poradcu manuál, ktorý by mal pomôcť pracovníkom poradní na odvykanie od fajčenia pri RÚVZ na ceste k pomoci fajčiarom stať sa nefajčiarimi. S pribúdajúcimi skúsenosťami, ale hlavne s ohlasmi z praxe, si uvedomujem, že práca v poradniach je náročná a každá pomoc je vítaná. S cieľom pomôcť poradcom, bol zostavený aj predmetný manuál, ktorý ste dostali pri príchode.

Tematicky čerpá z manuálu s názvom *Odvykanie od fajčenia*, ktorý bol zostavený v roku 1997 kolektívom autorov zo štátnych zdravotných ústavov a vydaný Ústavom zdravotnej výchovy. Odvtedy prešlo niekoľko rokov, ktoré priniesli zmeny v prístupoch. Manuál zostavený kolektívom autorov z rôznych inštitúcií (*Ústav aplikovanej psychológie na UK, Jesseniova lekárska fakulta UK, ÚVZ SR, RÚVZ*) predznamenáva aj zmeny v charaktere a perspektívach poradní na odvykanie od fajčenia. Cieľom poradenského procesu nemusí byť iba úplné zanechania fajčenia, ale aj kontrolované a postupné znižovanie počtu denne vyfajčených cigariet. Medzi ďalšie možnosti patrí aj poskytovanie telefonického poradenstva, ktoré sa síce na poradniach využíva, ale skôr len na objednávanie klientov. Medzi ďalšie výzvy, ktoré poskytuje aj tento manuál, je možnosť skupinového poradenstva, ktoré je podľa zahraničných, ale aj domácich skúseností, účinnejšie než individuálne.

Doteraz veľmi diskutovanou oblasťou boli aj etické aspekty práce poradcu v poradni na odvykanie od fajčenia, ktoré sú zhrnuté v tomto manuáli spoločne s požiadavkami na materiálo-technické vybavenie poradne na odvykanie od fajčenia.

Veľmi ma teší, že tento seminár, ktorý je zameraný na metodiku práce s manuálom, vznikol v rámci spoločného projektu občianskeho združenia Stop

fajčení, Úradu verejného zdravotníctva SR, Kancelárie WHO na Slovensku a Národnej koalície na kontrolu tabaku v SR s názvom: „Vypracovanie a implementácia komunikačnej, vzdelávacej a informačnej stratégie v oblasti prevencie a kontroly tabaku na Slovensku“. Tento projekt korešponduje so zámermi Národného programu boja proti drogám na obdobie rokov 2004 – 2008 a má za svoj hlavný cieľ znižovať dopyt po tabakových výrobkoch.

Verím, že odborný seminár vedený skúsenými odborníkmi s dlhoročnou praxou, bude na najbližšie obdobie veľmi nápomocnou pomôckou a získate v ňom dobrého sprievodcu a radcu pri poskytovaní poradenstva.

doc. MUDr. Ivan Rovný, PhD., MPH, riaditeľ Úradu verejného zdravotníctva SR